

ZÁKLADY PRÁVA

Predmet Základy práva predstavuje pre každého študenta MTF STU v Trnave mimoriadne cenný a praktický prostriedok pre objasnenie základných súvislostí života v spoločnosti ovládanej princípom panstva práva (rule of law). Každý študent vysokej školy, a to nielen právnickej, je totiž nielen v priebehu štúdia, ale predovšetkým po jeho skončení konfrontovaný so situáciou, v ktorej musí riešiť či už jednoduchšie alebo aj zložitejšie právne problémy. Výkon každého povolania, teda i povolania absolventa MTF STU v Trnave je totiž viazaný na povinnosť riadiť sa ustanoveniami množstva právnych predpisov z rôznych právnych odvetví. Absolventi MTF STU v Trnave môžu vystupovať (a aj vystupujú) v rôznych úlohách či pozíciách, či už ako zamestnávateľia alebo zamestnanci (ktorí potrebujú poznať normy pracovného práva a občianskeho práva), podnikatelia (ktorí potrebujú poznať normy obchodného práva), príp. vývojoví pracovníci (ktorí potrebujú poznať normy práva duševného vlastníctva). Okrem toho každodenná realita prináša i mnohé komplikované životné situácie, v rámci ktorých musí občan čeliť zodpovednostným následkom, či už úmyselného alebo nedbanlivostného konania rozporného s predpismi správneho či trestného práva. Vo všetkých týchto prípadoch aspoň minimálna znalosť všeobecných právnych princípov a základných noriem dokáže prispieť k jednoduchému a rýchlemu riešeniu existujúceho problému. Možno preto usúdiť, že tak ako by mal každý občan vedieť poskytnúť prvú pomoc zranenému aj bez absolvovania lekárskej fakulty, tak by mal aj každý občan vedieť vyriešiť aspoň ten najjednoduchší právny problém bez nutnosti absolvovania právnickej fakulty. Aspoň základné právne povedomie prispieva súčasne k zlepšovaniu fungovania demokratického a právneho štátu, umožňuje minimalizovať nezákonné zásahy orgánov verejnej moci do základných ľudských práv a slobôd a priamo alebo nepriamo zabraňuje štátnym orgánom zneužívať svoje právomoci (napr. policajtom prekračovať právomoci pri výkone svojej činnosti). Aspoň základná znalosť právnych predpisov, aspoň minimálne právne povedomie patria k významným prvkom individuálnej i generálnej prevencie. V Slovenskej republike, kde je úroveň právneho povedomia mimoriadne nízka, ba dokonca v niektorých prípadoch až nulová, je práve preto potrebné vychovávať mladú generáciu, ktorá si bude vedomá nielen svojich práv, ale aj svojich povinností. Primárny cieľ výučby tohto predmetu na MTF STU v Trnave preto spočíva v tom, aby aj neprávnicki pochopili, že právo nie je nejaká nepreniknuteľná mystická veda, ale v prvom rade praktický nástroj každodennej potreby. Výučba tohto predmetu na MTF STU v Trnave má zabezpečiť, aby neprávnicki - technici porozumeli základným právnym princípom a naučili sa aspoň čiastočne orientovať v najnevyhnutnejších právnych problémoch. Predmet má technikov - neprávnikov naučiť, že v mnohých situáciách sú niektoré právne problémy riešiteľné aj bez toho, aby museli vyhľadať pomerne nákladnú právnu pomoc advokáta, notára či iného právneho odborníka. Zároveň sa neprávnicki - technici v rámci výučby naučia vedieť identifikovať, že v konkrétnom prípade si už na základe svojich schopností a vedomostí nedokážu pomôcť sami, ale potrebujú vyhľadať odborníkov, ktorí sú spôsobilí poskytnúť kvalifikovanú právnu pomoc.

